

27.2.2

8a (משנה ג) → 9b (סיום הפרק)

1. וְנוֹדְעָה הַחֲטָאֵת אֲשֶׁר חֲטָאוּ עֲלֶיהָ וְהִקְרִיבוּ הַקֹּהֵל פֶּר בֶּן בֶּקֶר לַחֲטָאֵת וְהִבְיָאוּ אֹתוֹ לִפְנֵי אֱהֹל מוֹעֵד: וּיקרא ד:ז

2. וְאִשָּׁה אֶל אַחֲתָהּ לֹא תִקַּח לְצַרֵּר לְגִלּוֹת עֲרוֹתֶיהָ עֲלֶיהָ בְּחַיֶּיהָ: וּיקרא יח:ח

3. אִם הִכְהֵן הַמִּשְׁיֵחַ יִחְטָא לְאִשְׁמַת הַעֵם וְהִקְרִיב עַל חֲטָאוֹתָיו אֲשֶׁר חֲטָא פֶּר בֶּן בֶּקֶר תָּמִים לֵה' לַחֲטָאֵת: וּיקרא ד:ג

4. אֲשֶׁר נָשִׂיא יִחְטָא וְעִשָּׂה אַחַת מִכָּל מִצְוֹת ה' אֲלֵהֶיוּ אֲשֶׁר לֹא תַעֲשִׂינָהּ בְּשִׁנְגָה וְאִשָּׁם: וּיקרא ד:כב

5. וְאִם כָּל עֲדַת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגוּ וְיִנְעִלִם דָּבָר מֵעֵינֵי הַקֹּהֵל וְעָשׂוּ אַחַת מִכָּל מִצְוֹת ה' אֲשֶׁר לֹא תַעֲשִׂינָהּ וְאִשְׁמוּ: וּיקרא ד:יג

6. וְאִם נָפֶשׁ אַחַת תִּחְטָא בְּשִׁנְגָה מֵעַם הָאָרֶץ בְּעִשְׂתָּהּ אַחַת מִמִּצְוֹת ה' אֲשֶׁר לֹא תַעֲשִׂינָהּ וְאִשָּׁם: וּיקרא ד:כז

7. הָאֲזִרְחַ בְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹאֵר הִגֵּר בְּתוֹכָם תוֹרָה אַחַת יִהְיֶה לָכֶם לַעֲשׂוֹת בְּשִׁנְגָה: בַּמִּדְבָּר טו:כט

8. וְהִנֵּפֶשׁ אֲשֶׁר־עֲשָׂהוּ בְּיַד רָמָה מִן־הָאֲזִרְחַ וּמִן־הַגֵּר אֹתָהּ ה' הוּא מְגַדֵּף וְנִקְרָתָה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִקְרֵב עִמָּה: בַּמִּדְבָּר טו, ל

9. וְכִי תִשְׁגוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ אֶת כָּל הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר דָּבָר ה' אֶל מֹשֶׁה: בַּמִּדְבָּר טו:כב

10. אֶת כָּל אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֱלֹהֵיכֶם בְּיַד מֹשֶׁה מִן הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוָּה ה' וְהִלָּאֵה לְדוֹרֵיכֶם: בַּמִּדְבָּר טו:כג

11. אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פְּנֵי שְׁמוֹת כ:ב

12. וְהִיָּה כִי יֵאָשֵׁם לְאַחַת מֵאֵלֶּה וְהִתְנַדְּהָ אֲשֶׁר חֲטָא עֲלֶיהָ: וּיקרא ה:ה

13. וְשָׁב הַפֶּהוּ בַיּוֹם הַשְּׂבִיעִי וְרָאָה וְהִנֵּה פֶשֶׁה הִנְגַע בְּקִירַת הַבַּיִת: וּיקרא יד:לט

14. וְכֹאֵם הַפֶּהוּ וְרָאָה וְהִנֵּה פֶשֶׁה הִנְגַע בְּבֵית צֶרַעַת מִמְאֶרֶת הוּא בְּבֵית טָמֵא הוּא: וּיקרא יד:מד

15. או נפש אשר תגע בכל דבר טמא או בנבלת חיה טמאה או בנבלת בהמה טמאה או בנבלת שרץ טמא ונעלם ממנו והוא טמא ואשם: ויקרא ה:ב

16. ואם לא תגיע ידו די שה והביא את אשמו אשר חטא שתי תרים או שני בני יונה לה' אחד לחטאת ואחד לעלה: ויקרא ה:ז

17. ואם לא תשיג ידו לשתי תרים או לשני בני יונה והביא את קרבנו אשר חטא עשירת האפה סלת ... ויקרא ה:יא

18. והפכהו הגדול מאחיו אשר יוצק על ראשו שמן המשחה ומלא את ידו ללבש את הבגדים את ראשו לא יפרע ובגדיו לא יפרם: ויקרא כא:י

19. זה קרבן אהרן ובניו אשר יקריבו לה' ביום המשח אותו עשירת האפה סלת מנחה תמיד מחציתה בבקר ומחציתה בערב: ויקרא ו:יג

20. וכפר עליו הפכהו על חטאתו אשר חטא מאחת מאלה ונסלח לו והיתה לפכהו כפמנחה: ויקרא ה:יג

21. ואיש אשר טמא ולא יתחטא ונקרתה הנפש ההוא מתוך הקהל כי את מקדש ה' טמא מי גדה לא זרק עליו טמא הוא: בַּמִּדְבָּר יט:כ

- I ע"ז (כה"ג) inferred from ע"ז (same for error of חטאת and מזיד for כרת application limited to a matter which carries משנה ג
- a Per: עליה (vv1-2), extends to כה"ג via v3; נשיא via מצוות: מצוות (vv 4-5); individual via ואם (v6)
- i Challenge: for רבנן (רבי) (רבי) who use עליה (v2) for rule of פטור צרות (יבום), what is their source?
- ii Answer: vv 7-8 – entire תורה is modeled after ע"ז – if כרת is מזיד → חטאת is שוגג; everyone included per vv 1-6 above
- 1 Challenge: how does רבי apply v7?
- 2 Answer: in spite of capital punishment for ע"ז distinguished between community (סייף – property destroyed) and individual (סקילה – property bequeathed to heirs) – רבנן for שוגג is the same (תורה אחת)
- (a) Block: what else could the צבור bring that isn't already part of another system (e.g. שעיר or כשבה)
- (b) Answer: could bring פר as חטאת and שעיר as עולה (flipped) or require כפרה but cannot do so (צריך ואין לו תקנה)
- iii Observation: all agree that במדבר טו is about ע"ז – per vv. 9-11 (some combination thereof)
- 1 Note: v. 10 rejected, since the earliest מצוות we got were at מרה, ע"ז not included there
- II כה"ג and ב"ד limitations of liability of משנה ד
- a No liability: for עשה ול"ת relating to the מקדש
- i Parenthetically: there is no אשם תלוי for a possible violation of טומאת מקדש
- 1 Source: אשם: אשם (vv. 5-6) – only for קבועה
- 2 Challenge: אשם תלוי also uses יאשם (v12) – should have תלוי אשם
- (a) Answer: אשם~אשם
- (b) Challenge: we read ושב (vv. 13-14)
- (i) Additional challenge: we have אשם in וקדשו (v 15)
- (ii) Answer: require קבועה and אשם תלוי (common to מצוות ה' אשר לא תעשינה ואשם)
- b However: they are liable for עשה of נדה (פרוש מן הנדה) and for the ל"ת of נדה (איסור ביאה) – and there is אשם תלוי for those
- III further limitations – not liable for העדות מקדש, שבועת העדות or טומאת ביטוי (all have עולה ויורד)
- a נשיא (exempt from all 3) ד' יוסי הגלילי
- i Source: v. 12 – only liable for any of them if can be liable for all
- 1 Challenge: why not read לאחת – could be liable for any of them independently?
- 2 rather: vv. 16-17 imply someone who could be rich or poor – כה"ג and נשיא are out
- (a) נשיא per v. 4 – someone who has only ה' over him
- (b) כהנים per v. 18- if needed be, he is enriched from his brother כה"ג

- b (סנהדרין ב:ב) only exempt from שבועת העדות, since he cannot testify (ב:ב)
- i **ברייתא** ר"ע exempts כה"ג from all 3, since the *only* מנחה he can be obligated to bring is חביתי כה"ג (v19)
- ii **Challenge**: perhaps that only excludes him from the poorest (מנחה) but not the middle level (birds)?
- 1 **Answer**: v12 implies that anyone who is "in the system" must be fully in
  - 2 **Challenge**: in our משנה ר"ע, משנה ר"ע includes נשיא for only 2 -excludes from שמיעת קול
  - 3 **Answer**: מאחת implies full inclusion (for different levels) – לאחת allows for liability for one of the 3 violations
- IV ו משנה ו: for various violations done בשוגג; only if כרת→מוזד (for ע"ז unique קרבן is brought)
- a **Individual**: she-goat or ewe / for ע"ז – she-goat
- b **נשיא** – male goat/for ע"ז – she-goat
- c **ג'ה"ג** bull (פנימי)/ for ע"ז – she-goat
- d **חטאת** bull (פנימי)/ bull (עולה) and male goat (חטאת)
- i **ברייתא** ר"ש's rule – any violation for which individual brings תלוי נשיא – אשם brings same, ב"ד and כה"ג exempt
- 1 **And**: anything for which you bring ודאי אשם – all are liable except ב"ד
  - 2 **And**: all but ב"ד are liable for עולה ויורד
    - (a) **Exceptions**: נשיא exempt from שמיעת קול
    - (b) **And**: כה"ג exempt from טומאת מקדש
      - (i) **Reason**: per v21 – only applies to one whose כפרה is the same as the קהל
        1. **Challenge**: נשיא should be exempted on the same grounds
        2. **Defense**: נשיא is the same as קהל on יוה"כ (שעיר המשתלח)
          - a. **Challenge**: if so, all כהנים should be exempt (כפרה via כה"ג)
          - b. **Defense**: כהנים have regular כפרה the rest of the year
            - i. **Block**: כה"ג has regular כפרה for other מצוות
        - (ii) **Rather** (ר"ב): v21 – exempts one whose כפרה is not the same as individuals (קהל)
  - 3 **And**: נשיא is liable for עולה ויורד, but כה"ג and ב"ד are exempt
    - (a) **Challenge**: last rule contradicts previous one re: כה"ג
    - (b) **Resolution** (ר' הונא בריה דר"י): כה"ג exempt from all re: מנחה (דלי דלות) but only טומאת מקדש re: דלות (birds)
    - (c) **Observation**: ר"ש agrees with ר"ע re: דלות דלי but disagrees re: דלות
- V ז משנה ז: parameters of liability for חטאות ואשמות (summary of previous משניות)
- a **אשם תלוי**: only individual and נשיא are liable; כה"ג and ב"ד exempt
- b **אשם ודאי**: all liable except for ב"ד
- c **עולה ויורד**: all liable except for ב"ד
- i טומאת מקדש for כה"ג ד"ש
- ii **ד"א**: in these cases, נשיא brings שעיר (his usual חטאת) and not עולה ויורד (which starts with כשבה)
- 1 **יוחנן** ד' אליעזר ר' only applies this to טומאת מקדש, since it states כרת (like regular חטאת)
  - 2 **Support** (ר"פ): since כה"ג's שעיר נשיא and he would have said כה"ג brings פר for other 2
    - (a) **But**: his not saying that indicates that it is only טומאת מקדש (for which כה"ג is exempt)
    - (b) **Challenge**: perhaps ר"א applied it to all and he holds like ר"ע who exempts כה"ג from all
      - (i) **Block**: ר"ע doesn't exempt from the פר – QED
  - 3 **יוחנן** ד' ר"א agrees that a נשיא doesn't bring אשם
  - 4 **תנא** before ששת תנא there is אשם תלוי for טומאת מקדש
    - (a) **קשיא** - אשם תלוי doesn't bring נשיא ר' יוחנן? But ר"א ד"ש per ד"ש